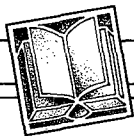

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

De onverbreekelijke band

„God is getrouw, door Welken gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere”.

1 Korinthe 1 : 9.

Wanneer Paulus deze brief schrijft aan de gemeente Gods te Korinthe kan het niet anders of er komen verschillende gebeurtenissen, tijdens zijn verblijf aldaar geschied, in zijn gedachten. Toen hij daar aankwam na zijn vertrek uit Athene, vond hij een paar vluchtelingen uit Rome, ook Joden, die hem onderdak verschafden. Met zijn eigen handen heeft hij een tijdlang in zijn onderhoud voorzien. Maar dat was niet de bedoeling Gods met Paulus, die door Hem tot Zijn dienst was afgezonderd. Door de genade hem bewezen, gepaard met de roeping om een getuige van Christus te zijn, was het zijn enige begeerte werkzaam te zijn tot de verbreiding van Gods Koninkrijk en allerwege de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen. Hij spreekt op de sabbat met Joden en Grieken, maar wordt door de Geest gedrongen om vooral de Joden te betuigen dat Jezus is de Christus. Dat getuigenis verwekt geweldige tegenstand. Hoe kan het ook anders, wanneer voorbeeldig godsdienstige mensen gezegd wordt dat ze goddeloze zondaren zijn.

Zou dat geen vijandschap verwekken bij degenen die alles van zichzelf verwachten? Te moeten aanhoren dat ook onze gerechtigheden voor God een wegwerpelijk kled

zijn? Dat er alleen zaligheid is in Christus, Die zij gekruisigd hadden? Neen, dit is geen vreemde zaak. Wanneer God door Zijn Geest zelfkennis werkt en in het licht stelt wie wij zijn tegenover Hem, hoe onderscheiden de buitenkant van het leven ook moge zijn, is er niets dat meer weerstand oproept dan het zalig worden uit vrije genade. Dat bleek daar in Korinthe wel zeer duidelijk. De houding daar bracht hem tot die vreselijke uitspraak: „Uw bloed zij op uw hoofd, ik ben rein”.

Hoe ontmoedigend moet het voor hem geweest zijn, daar hij door de liefde van Christus gedrongen hun welzijn zocht. Maar tegenover die teleurstelling, die altijd weer het deel zal zijn van Gods knechten, staat het bemoedigend Woord des Heeren: Ik heb veel volks in deze stad. En dat is bevestigd geworden, dat kunnen we lezen in de brieven die hij aan de gemeente Gods te Korinthe schrijft. Hij schrijft aan de geroepen heiligen die de naam van de Heere Jezus Christus aanroepen. Hij heeft reden om God te danken voor Zijn genade, hun bewezen.

Er leefde daar een volk dat de openbaring van Jezus Christus verwachtte. In die verwachting zouden zij niet teleurgesteld worden. Zijn verschijning in heerlijkheid zal hun verwachting daarvan verre overtreffen.

Die de Heere verwachten zullen niet beschaamd worden tot in alle eeuwigheid. Is die gegronde verwachting gewerkt in ons leven? Is de Heere reeds gekomen om ons de totale verlorenheid van ons zondaarsbestaan te leren, zodat al onze verwachtingen van onze gerechtigheden zijn vergaan? Kennen we iets van die nood waar geen helper is?

Neen, Christus wordt niet geboren uit onze nood. Laten we ons daarin niet vergissen. Hij openbaart zich echter wel in onze verlorenheid als Degene, Die het verlorene zoekt. Dat is het wonder van Gods genade en daardoor krijgt het werk van Christus alle waarde. Daardoor wordt die Persoon ons boven alles dierbaar. Het is des Vaders welbehagen dat in hem al de volheid wonen zou. En hoe meer door de Heilige Geest de Persoon en het werk van Christus in ons leven wordt verklaard en Hij een gestalte in ons verkrijgt, hoe meer we God bewonderen in Zijn grote liefde, Die Hem ons schonk tot wijsheid, rechtvaardiging, heiligmaking en volkomen verlossing.

Het was in de gemeente van Korinthe niet alles goud wat er blonk. Om zeer veel dingen waren ze te bestraffen. Paulus zal ze daarin niet ontzien, dat komt allemaal nog in het vervolg van zijn brief. Maar

INHOUD	pag.
Meditatie:	
De onverbreekelijke band	1
Een wee	2
Bijbelstudies: Het einde van de derde zendingsreis (3)	3
Een struikelblok voor	
Samen op Weg (3)	4
Een lezenswaardig boekje	6
Kerknieuws	7
Berichten	8
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.
*****
Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.
*****
Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.
*****
Abonnementenprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-,
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.
*****
Advertenties f 1,10 per mm.
Familieberichten f 0,85 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

daar begint hij niet mee. Wat zou hen meer kunnen vernederen dan ze te wijzen op het wonder van Gods genade? Geroepen uit de duisternis tot Gods wonderbaar licht, uit de dood tot het leven. Hij zegt hen eerst wie God is en wat Hij heeft gedaan. God is getrouw. Wat houdt dat nu voor hen in? Trouw wil zeggen: Zich onder alle omstandigheden houden aan een gemaakte overeenkomst. Zulk een trouw wordt alleen bij God gevonden.

Hij is de Getrouwe en zal nooit laten varen het werk zijner handen. Wanneer bij een menselijke overeenkomst één der partijen trouweloos handelt, heeft de ander wettelijk geen verplichtingen meer. Zo is het echter niet bij God. Hij maakte een overeenkomst. Hij legde een band in het verbond der genade dat bevestigd is in de dood van Christus. Daarom is het een zekere waarheid: Door onze ontrouw wordt Gods trouw niet tenietgedaan. Daarom is die band onverbreeklijk. Dit vindt dus zijn grond in de eeuwigheid. Maar de Heere heeft Zijn eeuwige gedachten bekend gemaakt, ook in Korinthe, door de prediking van het

Woord. Door die prediking zijn zondaren krachtadig geroepen tot waarachtige bekering waarmee ook in de tijd die band werd gelegd. God had hen geroepen door Woord en Geest, de ware vernieuwing gewerkt, het nieuwe geestelijke leven geschonken, hen van de eerste Adam afgesneden en ingeënt in de levende Wijnstok. Dat had de Heere gedaan en God is getrouw. Daarom kon dat nooit meer ongedaan gemaakt worden.

Die band is onverbreeklijk door de onverbreeklijke trouw Gods. Dit is dan het enige, maar ook en, dikwijls zijn er veel donkere wolken die het uitzicht menigmaal verduisteren voor eigen waarneming. Maar God is getrouw en zal Zijn beloften bevestigen voor allen, in wier leven Hij kwam door Zijn Geest, Zich openbarend in Christus. Dit zal eeuwig vervuld worden in de heerlijke openbaring van Christus aan het eind der eeuwen, voor hen die hier Zijn verschijning hebben liefgekegen.

Wijlen ds. C. Molenaar.

Een wee

Zelden heeft een gebeurtenis meer ontzetting in onze samenleving teweeggebracht dan de verschrikkelijke terreuraanslagen van vorige week in de Verenigde Staten. Het deed mij denken aan het gevoel van verbijstering en verdoving dat mij als zestienjarige jongen bekwam, toen ik hoorde van de moord op president Kennedy op 22 november 1963. Dat gold toen één man: de machtigste man van de wereld weliswaar. De rector van onze school riep ons op zaterdagochtend (ja, we hadden toen nog op zaterdag les!) in de aula bijeen. Wat hij precies heeft gezegd, weet ik niet meer. Alleen dat éne woord bleef hangen: oorlog. Toen vreesden we inderdaad dat er een derde wereldoorlog uit zou breken: we leefden immers midden in de dagen van de 'koude oorlog' tussen oost en west. Het is er gelukkig niet gekomen. Nu geldt het niet één man, maar duizenden of zelfs tienduizenden levens. Op het moment dat ik deze woorden schrijf,

waagt nog niemand zich aan een gissing. Maar dat het voor heel veel mensen eeuwigheid is geworden op die verschrikkelijke dinsdag is wel zeker.

Waarom heeft het gebeuren daar in het noord-oosten van de Verenigde Staten ons zo aangegrepen? Veel meer dan een overstromingsramp of een aardbeving in andere delen van de wereld, die toch evenveel of soms nog meer mensenlevens eisen? Daar kan men over peinzen. Het zal toch niet zo zijn dat de dood van welgestelde Amerikanen ons meer zegt dan die van arme mensen uit een derde wereldland? Het komt me voor dat er iets anders aan de hand is. Er was in de gebeurtenissen van 11 september iets *satanisch*. Passagiers die te horen krijgen dat ze gaan sterven, maar die vanuit het vliegtuig nog even naar huis mogen bellen om het te vertellen... Mensen die zich in doodsnood vastklemmen aan de raamkozijnen van een wol-

kenkrabber, met de vlammendood achter zich en de dieptedood voor zich. Een man die zich het vege lijf uit een WTC-toren wist te redden, nadat zijn zus even tevoren in een verkeersvliegtuig tegen hetzelfde gebouw was verpletterd. Allemaal dingen die een mens met afgrijzen vervullen, wanneer hij – tevergeefs – probeert ze zich voor te stellen. Dan komt die éne gedachte naar boven: wat is er toch van de mens geworden, sinds hij God verliet! Waartoe kan een mens niet komen in zijn godsdienstwaan, blinde haat en grenzeloos fanatisme... Het was satanisch, ja.

Er was echter nóg iets anders in de rampen van vorige week dinsdag. Iemand die de 'tweeling' (Twin) torens van het wereldhandelscentrum ineens zag storten – honderdventien verdiepingen, meer dan vierhonderd meter staal en puin – gebruikte het woord *apocalyptisch*. Ik dacht: dát is het. Men zal misschien wel weten dat 'Apocalyps' de naam is van het laatste boek van de Bijbel, de Openbaring aan Johannes. Daar worden ons de weëen beschreven die voorafgaan aan de wederkomst des Heeren. Die weëen vormen enerzijds de oordelen van God over de zonden van de wereld, maar anderzijds zijn ze nog roepstemmen tot waarachtige bekering. Is het teveel gezegd dat we in de gebeurtenissen van vorige week iets van een *wee* hebben gezien? Iets... want het zal nog erger worden. Waarom nog erger? Het antwoord op deze vraag vinden we in een schriftwoord dat me bijzonder aansprak op de dag na de rampen. We lezen het in Openbaring 9. Daar staat dat na het bazuinen van de zesde engel ontzaglijk veel mensen zullen worden gedood 'door het vuur en door de rook en door het sulfer'. Dat is verschrikkelijk. Maar dan komt er iets dat nog erger is: we lezen dat de overige mensen die niet door deze plagen zijn gedood, *zich niet hebben bekeerd van de werken hunner handen...* En juist dát maakt dat wij wel mogen spreken van apocalyptische gebeurtenissen. We leven in de eindtijd. Nooit eerder zijn dingen gebeurd dan die van vorige week dinsdag. Maar nooit ook was de onbekeerlijkheid – althans in onze westerse wereld – zo groot als nu. Wat heeft men al cynisch gespot met

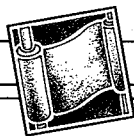
het bidden van president Bush, met zijn citeren van enkele woorden uit Psalm 23! Men heeft het zelfs bestaan te zeggen dat de Amerikaanse president in principe geen haar verschilt van de terrorist Bin Laden: ze halen er immers allebei de godsdienst bij... Zo reageert de cynische heiden van deze tijd op de verschrikkingen die hebben plaatsgevonden. En al zal zeker niet ieder op zulk een wijze spreken, er is geen waarachtige *bekering* tot God. Binnenkort zal alles weer overgaan tot de orde van de dag. Of – zoals Openbaring 9 het zegt – tot de doodslagen, de venijngevingen, de hoerrijen en de dieverijen en het aanbidden van de duivelen...

Maar er is toch nog iets anders te zeggen. Op die gedenkwaardige avond van de elfde september zaten we in de kerk. Daar zit een dominee niet zo vaak – althans niet als 'hoorder'. Maar toen wel. Het was de avond van de bidstond voor de Generale Synode. Onze gedachten waren zo verward door alle rumoer in de wereld. Toch was het goed in

's Heeren bedehuis. Ons werd gewezen op de volkomenheid, de eeuwigheid, de onveranderlijkheid en de almacht van de Christus Gods. Wat zijn ze toch gelukkig, die voor Zijn rekening mogen liggen, verkoren door Zijn Vader, gekocht door Zijn bloed en wedergeboren door Zijn Geest! Twee dagen later, bijna aan het einde van onze vergaderingen, trof mij het afscheidswoord van de afgevaardigde uit de zustergemeenten van overzee. Diep onder de indruk van de slagen waaronder het land waar hij zijn arbeidsveld mag hebben zucht, wees hij erop dat de machtige wolkenkrabbers van het WTC in puin zijn gestort, maar dat het verbond der genade niet wijkt en niet wankelt. Dat staat onwrikbaar vast op bergen, Hem gewijd. Toen werd er iets gevoeld van de armoe van al het gepraat van de wijzen van deze wereld en van de onbeschrijflijke rijkdom van het volk dat voor Gods rekening ligt. Mag u daar al toe behoren?

Capelle aan den IJssel,

ds. A. Moerkerken.

BIJBELSTUDIES

Het einde van de derde zendingsreis

Handelingen 20 : 13 – 21 : 14.

(3)

De taak van een ouderling

In de afscheidsrede van Paulus op het strand van Milete vinden we een duidelijke omschrijving van de taak van een ouderling. Op drie dingen legde Paulus in dit verband de nadruk:

- De ouderlingen (presbyters, waarvan het Nederlandse woord priester is afgeleid) moeten toezicht houden, zowel op zichzelf als op de gehele kudde. "Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke de Heilige Geest u tot opzieners gesteld heeft" (20 : 28a). Waarom moeten zij allereerst acht hebben op *zichzelf*? Zij moeten allereerst waken over alles wat er in hun eigen hart omgaat, ook waken over hun eigen doen en laten. Als zij in geestelijk opzicht een slordig

leven leiden, dan zal er ook van hun bediening weinig uitgaan. Zij moeten er ook voor waken dat zij *voorbeelden* zijn voor de kudde. Een slordige levenswandel van ambtsdragers kan in de gemeente zoveel verwoesten, terwijl een tere levenswandel in de vreze des Heeren de ambtelijke bediening zo sieren kan. "Want niemand zal ooit ijverig bezorgd kunnen zijn over de zaligheid van anderen, die de zijne verwaarloost; en tevergeefs zal iemand, die zichzelf niet toelegt op godzaligheid, anderen aansporen heilig te leven. Ja, iemand die zichzelf vergeet, besteedt aan de kudde niet genoegzame zorg en moeite, omdat hijzelf een deel van die kudde is" (Calvijn).

- De ouderlingen zijn dan ook *opzieners* (in het Grieks episkopos, waar-

van het woord bisschop is afgeleid), die de gemeente moeten weiden. "Om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed" (20 : 28b). De roeping, die Jezus eerst aan Petrus en in hem aan alle apostelen gaf, namelijk om de gemeente te weiden (Joh. 21 : 15 - 17), is dus overgegaan op de ouderlingen in de verschillende gemeenten. Wat is het een zegen als de ouderlingen een herdershart hebben, dat de zielen liefheeft. "Aangezien gij tot herders aangesteld zijt, behoort gij niet uzelf toe, maar zijt gij openlijk aan de gehele kudde verbonden" (Calvijn).

- De ouderlingen moeten er vooral ook voor waken, dat er geen valse leraars in de gemeente optreden, die verwarring teweegbrengen (20 : 29 - 30). Daarom moeten zij ten allen tijde waakzaam zijn en getrouw in hun werk. "Daarom waakt en gedenkt" (20 : 31). Zo wil de Heere hen gebruiken om Zijn gemeente te bouwen.

Een ontroerend ogenblik

Indrukwekkend was het afscheidswoord van de apostel tot de broeders van Efeze. Maar nu was het ogenblik van afscheid gekomen. Diepe ontroering maakte zich van hen allen meester. Samen knielden ze neer op het strand. In een vurig gebed droeg Paulus de gemeente van Efeze op aan de trouwe zorg des Heeren. Het strand is in de zomertijd vaak een plaats van zonde en ongerechtigheid, maar hier was het een plaats van gebed. Zo hebben Gods kinderen soms allerlei *gebedsplaatsen*: in een schuur, ergens op zolder, buiten achter een paar struiken, enz. Nathanaël had zo zijn vijgeboom als gebedsplaats. Hebt u zo ook gebedsplaatsen, waar u uw nood voor de Heere hebt uitgestort?

Toen het gebed ten einde was, vielen zij Paulus om de hals. Hun droefheid was groot. Wat hebben zij Paulus liefgehad! "Zij, die het meest liefhebben, worden gewoonlijk ook het meest bemind. Paulus, die zelf ook een zeer liefdevolle vriend was, had vrienden, die zeer liefdevol waren jegens hem. Deze tranen bij het afscheid nemen van Paulus waren een dankbare vergelding voor al de tranen, die hij had gestort in zijn prediken voor hen, en zijn bidden met hen. Die bevochtigt, zal ook zelf een vroege regen worden" (Matthew

Henry). Vooral waren zij bedroefd omdat hij gezegd had, dat zij zijn aangezicht niet meer zouden zien. "Zeer bedroefd zijnde, allermeeft over het woord, dat hij gezegd had, dat zij zijn aangezicht niet meer zien zouden" (20 : 38). En toch, als Gods kinderen *afscheid* van elkaar nemen, is het nooit voorgoed. Zij zullen elkaar altijd weerzien, is het hier niet, dan straks in de heerlijkheid. Matthew Henry zegt in dit verband: "Als onze vrienden van ons gescheiden worden door de dood, dan treuren wij bij de gedachte, dat wij hun aangezicht niet meer zien zullen, maar dan treuren wij toch niet als degenen, die geen hoop hebben; want indien onze vrienden in Christus zijn gestorven, en indien wij Hem leven, dan zijn zij heengegaan om Gods Aangezicht te zien, Zijn heerlijkheid te aanschouwen, en wij hopen dan weldra met hen te zijn. Hoewel wij in deze wereld hun aangezicht niet meer zien zullen, hopen wij toch hen weder te zien in een betere wereld, om er voor eeuwig met hen en met de Heere te zijn".

Kinderen van God kunnen altijd tot elkaar zeggen: "Tot ziens". De banden, die de Heere tussen Zijn kinderen legt, kunnen wel rekken, maar nooit breken. Nu moeten wij ons echter geen aardse en vleselijke voorstellingen malen van het weerzien van elkaar in de eeuwige heerlijkheid. Denk in dit verband alleen aan het feit, dat daar geen huwelijk meer zal zijn. Al het aardse, al het vleselijke zal daar zijn weggedaan. God Zelf zal daar alles zijn en in allen.

De reis voortgezet

Nadat de broeders Paulus naar het schip hadden geleid, voer het schip langzaam van de kust van Milete af. Het koerste in zuidelijke richting naar de eilanden Kos en Rhodos (21 : 1). Het voer vervolgens langs

de zuidwestpunt van Klein-Azië. Daarna boog het schip om naar het oosten en voer regelrecht naar Patara, een stad aan de zuidkust van Lycië. Daar bleef het schip liggen. Daar was blijkbaar de bestemming van de kapitein.

Paulus en zijn metgezellen gingen toen over op een ander schip en voeren ten zuiden van Cyprus langs naar Tyrus en Fenicië. "En een schip gevonden hebbende, dat naar Fenicië overvoer, gingen wij erin en voeren af. En als wij Cyprus in het gezicht gekregen, en dat aan de linkerhand gelaten hadden, voeren wij naar Syrië, en kwamen aan te Tyrus; want het schip zou aldaar de last ontladen" (21 : 2 - 3). Het schip moest daar dus zijn lading lossen. "En de discipelen gevonden hebbende, bleven wij daar zeven dagen" (21 : 4). Het schip moest dus zeven dagen in de haven van Tyrus blijven liggen. Van die zeven dagen maakten Paulus en zijn vrienden gebruik om de gemeente op te zoeken. Steeds weer was er bij Paulus de *zorg voor de gemeenten*. Steeds weer ook het verlangen om Gods kinderen op te zoeken. De gemeenschap der heiligen is zo'n groot goed. Dat is geen gemoeidelijkheid. Ook niet het elkaar wat opbouwen in gevoeligheid. Nee, de gemeenschap der heiligen is het werk van de Heilige Geest. Het is immers dezelfde Geest, Die Gods kinderen leidt, Die hen ontdekt aan hun zonde en schuld, Die in hun hart plaatsmaakt voor Christus en Die hen door het geloof met Christus verenigt. Dan is het één Heere, één Geest, één geloof, één hoop en één en dezelfde liefde. Wat is het groot als Gods kinderen elkaar zo mogen ontmoeten in de Heere. Hoe goed zal het Paulus dan zijn geweest de christenen in Tyrus te ontmoeten en zich met hen te verwonderen over de wegen des Heeren.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Eekeveld.

Een struikelblok voor Samen op Weg

(3)

Juist tal van hervormd-gereformeerden binnen de Nederlandse Hervormde Kerk delen de kritiek uit de Gereformeerde Kerken op de nieuwe kerkorde van Samen op Weg,

waarbij de plaatselijke zelfstandigheid van de gemeente teloor gaat. Vanaf het begin van de twintigste eeuw gingen er ook allerlei stemmen op om de organisatie van de Hervormde Kerk te vervangen door

een ambtelijke, presbyteriale kerkorde. "Deze strijd voor kerkherstel kreeg vooral tijdens de oorlog nieuwe impulsen", aldus dr. C. Augustijn in zijn "Kerk in Nederland 1945-1984". Uiteindelijk resulteerde een ander in de kerkorde van 1951.

De nieuwe kerkorde strekte menig- een tot verheuging. Het moderamen van de Generale Synode vroeg de kerkenraden in de ochtenddienst van 29 april 1951 een afkondiging voor te lezen met onder meer de volgende inhoud. "Nu op de eerste mei van dit jaar de nieuwe kerkorde van kracht wordt, roept de Generale Synode u op om in diepe vreugde met haar God daarvoor te danken, om gemeenschappelijk door de kracht van de Geest te getuigen van de waarheid en de eenheid, ons in Jezus Christus geschonken, om Hem te belijden als Hoofd der kerk en Verlosser der wereld, om voorbede te doen voor de arbeid van de nieuwe vergaderingen en voor hen, die de kerk daarin dienen. Alleen door een oprechte bekering der leden en een grondige reformatie der gemeenten zal de kerkorde kunnen leiden tot een hernieuwing der kerk, tot de eenheid der christenen, tot het waarachtige belijden en tot het welzijn van ons gehele volk".

Niet ten goede

De kerkorde van 1951 had een heel ander karakter dan het voordien geldende Algemeen Reglement. Dat gold de wijze van afvaardigen van ambtsdragers. Maar ook de gereformeerde belijdenis. Volgens het door de koning bekrachtigde en goedgekeurde ondertekeningsformulier kon er in de praktijk leervrijheid zijn. De predikant hoefde zich alleen te houden aan "de leer, welke overeenkomstig Gods heilig Woord in de aangenomen Formulieren van Enigheid der Nederlands Hervormde Kerk is vervat". Maar de in 1951 ingevoerde kerkorde spreekt meer beslist over "het belijden".

Artikel 10 van de hervormde kerkorde schrijft: "In dankbare gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift als de bron der prediking en enige regel des geloofs doet de gehele kerk, ook in haar ambtelijke vergaderingen, in gemeenschap met de belijdenis der vaderen en in het besef van haar verantwoordelijkheid voor het heden, zich strekkende naar de toekomst

van Jezus Christus, belijdenis van de zelfopenbaring van de Drieënige God". En in het zesde lid van dat artikel komt ook de uitspraak voor "de kerk weert al wat haar belijden weerspreekt".

Toch vonden tal van hervormd-gereformeerden de uitdrukking "in gemeenschap met de belijdenis" te vaag. Zij liet de mogelijkheid van een modaliteitenkerk. De secretaris van de Gereformeerde Bond, ds. J.J. Timmer, schreef een jaar of wat later, in 1956, bij het vijftigjarig bestaan van de Gereformeerde Bond in het gedenboek: "De coalitie van midden-orthodoxie en vrijzinnigheid is aan een nieuwe reformatie niet ten goede gekomen en de doorbraak van de organisatie van 1816 is geleid door voorstanders van een nieuwe koers, die blijkens de ervaring niet bij machte is zulke reformatie te bevorderen en het ook niet bedoeld heeft".

Geen zelfstandigheid

De kerkorde van 1951 erkent bovendien niet de plaatselijke zelfstandigheid van de gemeenten, zoals dat voor gereformeerden – denk aan tal van hervormd-gereformeerden en aan de Gereformeerde Kerken – van principieel belang is. In het eerste artikel in deze serie kwam reeds aan de orde dat "de Nederlandse Hervormde Kerk bestaat uit al de hervormde gemeenten". Wekt dat niet de indruk dat de plaatselijke gemeente een ondergeschikt onderdeel vormt van het grote geheel?

De nieuwe kerkorde in het kader van Samen op Weg houdt vast aan dit concept. Dat lokte de meer dan 300 reacties uit van plaatselijke gereformeerde kerken. Dat bedreeft veel hervormd-gereformeerden. In maart van dit jaar wees ds. Tj. de Jong uit Staphorst via de pers op "volkomen miskennen van de plaatselijke gemeente". Het door hem bedoelde rapport "gaat uit van een episcopale kerk die om kerkpolitieke redenen de plaatselijke gemeente het recht ontzegt om ter plaatse hervormd te blijven".

Dat scheen een 'ontsnappingsmogelijkheid'. Een aantal hervormde gemeenten denkt door niet mee te gaan met Samen op Weg de aloude Nederlandse Hervormde Kerk voort te zetten. Maar degenen die menen dat het oecumenisch proces moet voortgaan – zij zijn trouwens niet

alleen -, zijn van mening dat zo iets in feite een afscheiding behelst. De voorstanders van deze voortzetting van de Hervormde Kerk spreken over "een hardnekkig doorgevoerde misvatting, die opzettelijk wordt geponeerd om zich sterk te maken voor de SoW-kerk".

Consequentie

De consequentie van de éne kerk zonder plaatselijke zelfstandigheid is volgens de voorstanders van Samen op Weg dat degenen die niet mee willen letterlijk op straat staan. Omdat zij al hun bezittingen, het geld, de kerkgebouwen, verworven met medewerking van veel gemeentelieden die jaarlijks ook nog eens een keer verplicht hebben bijgedragen aan de generale kassen niet zouden kunnen meenemen. Want als er sprake is van één, landelijke kerk die in feite de hoogste baas is en de meeste zeggenschap heeft, beschikt die ook naar believen over de plaatselijke goederen.

De bedoeling om de Nederlandse Hervormde Kerk zelfstandig voort te zetten, wordt dus door menigeen wel terdege beschouwd als afscheiding. En gemeenten die willen afscheiden van de Hervormde Kerk of de toekomstige SoW-kerk kunnen geen aanspraak maken op geld en goederen. Het moderamen is er stellig van overtuigd dat de rechter – als het tot rechtzaken komt – de landelijke Nederlandse Hervormde Kerk op dat punt gelijk zal geven. Ondertussen is gebleken dat ds. B.J. van Vreeswijk, die geruime tijd preses was van de hervormde Generale Synode, soepel wilde zijn. Er zal gesprek mogelijk zijn over materiële voorzieningen voor degenen die zich – in zijn visie – van de kerk losmaken. "We schrikken terug voor eindeloze en zinloze processen".

Meebidden

Naar verwachting zal er in september een rapport gereed liggen waarin de kritische reacties uit de Gereformeerde Kerken zijn verwerkt en worden gewogen. In november zal een en ander op synodaal niveau worden besproken. Mensen die door Gods voorzienigheid deel uitmaken van één van de SoW-kerken, maar op grond van Gods Woord bezwaar koesteren tegen de nieuwe kerkorde en de breedte van belijdenis, lijden soms aan de kerk. Dat vraagt van

anderen die de gereformeerde belijdenis hartelijk liefhebben en beamen, meelevend. En meebidden. "Wij hebben op deze dag geen feestdag, zoals anderen deze dag wensen in te richten", zo sprak ds. G.H. Kersten op 16 oktober 1934 bij de herdenking van de Afscheiding. En hij voegde daaraan toe – niet zonder

innerlijke verbondenheid met mensen buiten zijn eigen gemeenten –: "Dat de tijd komen moge dat het woord van Ledeboer weder kome: de Hervormde Kerk is de onze en God zal ze ons op Zijn tijd wedergeven". (wordt vervolgd)

Apeldoorn,

G. Roos.

Een lezenswaardig boekje

Bij Gebr. Koster te Barneveld verscheen vorig jaar: *Aantekeningen over het kort Begrip*, een heruitgave van het boekje: *Aantekeningen uit de grote catechisatie*. We vinden er tien catechisatielessen in van ds. J. Fraanje. Hij heeft die catechisatielessen wel uitgesproken, maar niet zelf opgeschreven.

't Was 26 maart 1923. In een zijbeuk van het toenmalige kerkgebouw van de Ger. Gem. in Barneveld, zijn aan weerszijden van het gangpad de banken gevuld met jonge mensen. Hun ogen zijn gericht op ds. Fraanje, die al sprekend het gangpad op en neer loopt. Ook deze keer behandelt hij enkele vragen van het Kort Begrip. Aandachtig wordt er door de belijdeniscatechisanten naar geluisterd. Ernstig ook zijn de afsluitende vermaningen. 'Het zou kunnen zijn, dat u aan de avond van uw leven staat, al bent u nog in de bloei van uw jaren... En zijn er onder u, die de rust in de wereld is opgezegd, mocht de Heere u al verder door Zijn Heilige Geest ontdekken en de wond openhouden, zodat u nooit gelukkig kon zijn, voor dat Hij u Zelf door recht verloorste'. Nadat de predikant met gebed geëindigd heeft, gaat men huiswaarts. Sommigen wonen vlak bij de kerk. De meesten hebben echter nog een eind te gaan over de zandwegen naar één van de boerderijen, die rondom het dorp verschoolen liggen tussen de houtwallen. Gingen ze zwijgend? Spraken ze over hetgeen ze gehoord hebben? Of ging het over geheel andere zaken? In elk geval was er een catechisante bij, die thuisgekomen een schrift nam en de catechisatieles opschreef. Zo werden door haar van week tot week tien lessen op schrift gesteld. Ze deed dit op een zodanige wijze, dat ds. Fraanje bij de uitgave in 1934 in het voorwoord schreef, dat hij deze lessen en hun inhoud erkende

als door hem geleerd en uitgesproken.

Ds. Fraanje catechiseerde graag. Ná het preken was het 't liefste wat hij deed. De wijze waarop, moet *levendig* geweest zijn. Door vragen te stellen, zette hij zijn catechisanten aan het denken. Regelmatig komen in deze aantekeningen zinsneden voor als: 'Eer we er verder op ingaan, wil ik eerst eens een tegenwerping maken...' En: 'Nu zou er wel eens iemand kunnen zijn, die bij zichzelf zegt...' Of: 'Daar komt mij nog een tekst in de gedachten, waar u mij eens van moet zeggen, wat ermee bedoeld zou kunnen worden'. Verder vallen de vele *voorbeelden* op. Eenvoudige voorbeelden ter verduidelijking. Zo laat hij op blz. 30 en 31 een predikant vol vuur beweren dat God de val wel geweten heeft, maar niet gewild. Aan het eind van het uitvoerige voorbeeld moet de predikant echter bekennen dat God de val zowel geweten heeft als gewild, maar... niet gewerkt. Regelmatig ook vertelde ds. Fraanje *iets uit zijn eigen leven*: 'Waarom ik dit uitstapje maak? Ach, ik heb dit zelf op een pijnlijke manier ondervonden en het kon misschien ook u nog tot lering zijn'. En, om niet meer te noemen, steeds weer werden de catechisanten er op gewezen *wat wél en wat niet* tot de bevinding der heiligen gerekend moet worden. Deze separatie tot lering en ter waarschuwing, heeft nog niets aan kracht verloren. Integendeel. Zo lezen we op blz. 44 en 45: "Gods volk kan maar niet geloven wanneer ze zelf willen. Daarom is het ook dat ze niet met de godsdienstige stroom van onze dagen mee kunnen. Hier krijgt men het grote onderscheid tussen de wettische roemers en de arme evangelische klagers. Als dan Gods arme volk in de diepte zit te wenen over zijn gemis en donkerheid, zeggen

die mensen: wat bezorgt u zichzelf toch veel onnodige zwarigheden! Het is allemaal uw eigen schuld; u moet geloven zoals wij, altijd door geloven in Christus.

Ja, zegt dat volk, maar dat is het juist: ik kan niet geloven wanneer ik het maar wil! Zo raakt Gods levendig volk nooit zijn afhankelijkheid te boven, maar die wettische roemers noemen dit een arme klacht, die zij al lang te boven zijn...

Waar u ook komt in dit leven, let op deze gewichtige zaak, en luister of men hier zijn afhankelijkheid – in het stuk des geloofs – niet te boven komt. Maar bovenal, onderzoek ook uzelf hierin...

Schriftuurlijk, praktikaal en bewogen met de zielen van de jonge mensen die hem hoorden – zo mogen we de catechisatielessen van ds. Fraanje noemen.

Waarom we dit boekje zo uitvoerig aan de orde stellen? Het heeft geen andere oorzaak dan de wens dat velen het zullen lezen. Daarbij denken we vanzelf aan onze jonge mensen, die het aanstaande catechisatie-seizoen zich willen voorbereiden op het doen van openbare belijdenis des geloofs. Maar ook, wie van de belijdende leden zal beweren dat hij of zij genoeg weet van de schriftuurlijk-praktikale leer? Is niet vaak het tegendeel de beschamende waarheid? Het boekje telt 120 bladzijden. Het is dus geen lijvig boek. Maar toch, men neme het niet op eenmaal door – 't is doorgaans oppervlakkig gelezen en spoedig vergeten. Beter is het elke dag een paar bladzijden te lezen en die rustig te overdenken. God zou er zijn zegen over kunnen geven. Wordt uw levensgang gekenmerkt door het gejaagde? Zijn de gedachten rusteloos vervuld van het hier en nu – van bezigheid tot bezigheid, week in, week uit? Waakt dan en ziet toe! In de grond van de zaak immers zal in het leven een kind des Heeren geen dag voorbijgaan of zijn hart zal in meerdere of mindere mate verkeren in de dingen van de waarheid Gods.

De prijs van dit boekje was bij de eerste uitgave gevarieerd. Er was een goedkope (slechts ingenaaid) van 90 cent. Een gebonden exemplaar kostte f 1,50. Een dergelijk verschil is er bij de huidige uitgave niet meer. De boekhandelaar vraagt f 19,50 van elk en een ieder die het koopt.

En ten slotte: bij degenen op wiens hand het gezet is de jeugd te onderwijzen in de grondstukken der waarheid, is er vaak veel opzien. En na het geven van de lessen: zoveel te kort. Nochtans: was er ook niet vaak een wonderlijke vreugde in? En wat meer is, Zach 4 : 6: "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt

de HEERE der heirscharen". Daarom zij de bede, hetgeen ds. Fraanje in zijn voorwoord wenst: 'Mocht het ook nog zijn tot waarachtige bekering van velen en tot opscherping en verbinding aan de waarheid, die in Christus is tot zaligheid'.

Barneveld, ds. C. Hogchem.

moderamen bestaat uit ds. W. Silfhout, preses; ds. G.J. van Aalst en ds. D. de Wit, assessoren; ouderling S. van Groningen, quaestor en ouderling A.L.M. van Hoepen, scriba.

Een brief van de ondernemingsraad van de SGZZH met het verzoek om in het vervolg over 'verzorgenden' te spreken, dit betreft namelijk zowel mannen als vrouwen, wordt met instemming voor kennisgeving aangenomen.

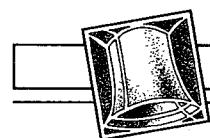
De door de classis ingestelde commissie van goede diensten heeft in verband met de moeilijkheden in een gemeente een vervolgrapportage uitgebracht. Deze commissie heeft in de betreffende gemeente met diverse verontrusten gesprekken gevoerd, die naderhand met de kerkenraad zijn besproken. Met sommige zaken had de kerkenraad geen moeite, met andere zaken wel. De ervaringen van de commissie, dus ook die met de kerkenraad, zijn in dit rapport opgenomen. Tevens heeft de commissie naar aanleiding hiervan een aantal aanbevelingen in dit rapport opgenomen. Ds. B. van der Heiden geeft als voorzitter van deze commissie een nadere toelichting op dit rapport en beantwoordt tevens enkele vragen. De Classis conformeert zich unaniem met dit rapport en de daarin opgenomen aanbevelingen. Zij roept de betreffende kerkenraad op hieraan spoedig uitvoering te geven. Ds. W. Silfhout, de consultant van de betreffende gemeente, zal wat betreft zijn extra werkzaamheden in deze gemeente, worden bijgestaan door genoemde commissie die daarom voorlopig niet wordt ontbonden.

De gemeente Klaaswaal is voornemens haar bestaande kerkgebouw uit te breiden. In een opgestelde brochure blijkt dat de verbouwing ingrijpend is. Derhalve verzoekt zij de Classis toestemming voor fondswerving bij de zustergemeenten voor deze kerkbouw. De Classis heeft hiertegen geen bezwaar. De preses stelt dat het een voorrecht is dat dit in deze tijd nog nodig is en gerealiseerd mag worden. Hij wenst de kerkenraad met de gemeente van Klaaswaal Gods zegen toe.

De kerkenraad van Zwijndrecht vraagt hoe de Classis denkt over het uitspreken van het votum bij leesdiensten. Indertijd heeft men op grond van een daartoe door de Generale Synode opgestelde instructie besloten om tijdens leesdiensten geen votum uit te spreken.

Gesteld wordt dat genoemde instructie voor de liturgie in de leesdiensten ter advisering aan de gemeenten is voorgelegd. We moeten ons aan dit advies houden. Indien Zwijndrecht vindt dat dit veranderd moet worden, dient zij dit als punt op de vergadering te brengen. Overigens zou dit ook als vraag naar de commissie kerkrecht kunnen worden gezonden.

De Classis besluit om binnenkort in de gemeenten weer kerkvisitatie te houden. De predikanten zullen met de verschillende gemeenten hierover afspraken maken. Ridderkerk is aan de beurt om de eerstvol-

KERKNIEUWS

Beroepen:

te Beekbergen: ds. J.J. van Ekeveld te Zeist;
te Krabbendijke en te Veen: ds. A.J. Gunst te Benthuizen;
te Kruiningen: ds. M. Karens te Werkendam;
te Sint Annaland: ds. F. Mulder te Scherpenzeel;
te Vlaardingen: ds. G.J. van Aalst te Ridderkerk;
te Vlissingen: ds. C.J. Meeuse te Nunspeet.

OVERKOMST

DS. J. VEENENDAAL

In de afgelopen periode mocht ds. J. Veenendaal voorgaan in onze gemeenten binnen de classis Barneveld. Vrijdagavond 7 september j.l. was de classis bijeen, tezamen met een afvaardiging van de Particuliere Synode Oost, de deputaten artikel 49. De classis heeft besloten het preekconsent van ds. J. Veenendaal te verlengen, totdat de Particuliere Synode Oost hierover een besluit genomen heeft. De Particuliere Synode Oost zal hiervoor op D.V. 29 november a.s. te Barneveld worden gehouden.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE BEEKBERGEN

D.V. zaterdag 29 september zal in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeenten te Beekbergen, Rustermolenweg 29 een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. A. Schreuder, predikant te Rijssen. De dienst begint om 15.00 uur. Hij wenst te spreken over: "De genezing van de 38 jaar zieke." naar aanleiding van Johannes 5 : 1-9. Iedereen is van harte welkom.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE VLISSINGEN

D.V. zaterdag 29 september 2001 aanvang 15.00 uur zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Vlissingen een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden. Voorganger in deze dienst is ds. C. Harinck. Een ieder is hierbij van harte welkom, ongeacht tot

welk kerkgenootschap men ook moge behoren.

WIJZIGING

KERKELIJK JAARBOEK

Gemeente Stolwijk. M.i.v. heden berust het scribaat bij: J.C. de Jong, Waterland 36, 2821 ZH Stolwijk, tel. 0182 - 34 29 22.

N.B. De regeling preekbeurten blijft bij J.H. Madern.

Gemeente Lisse. Regeling preekbeurten berust thans bij: P. Schalk, Geraniumstraat 30, 2161 WP Lisse. Telefoon 0252 - 41 95 10. Bij geen gehoor s.v.p. bellen 0252 - 41 03 14.

VERSLAG van de vergadering van de classis Ridderkerk der Geref. Gemeenten gehouden op vrijdag 1 juni 2001.

Ds. B. van der Heiden opent namens de roepende kerk van Puttershoek de vergadering met het laten zingen van Psalm 27 vers 3, het lezen van een gedeelte uit Gods Woord, namelijk Handelingen 1 : 1 - 14, en gaat voor in gebed.

Vervolgens heet hij een ieder hartelijk welkom en memoreert met enkele passende woorden de volgende gebeurtenissen:

- het overlijden van ouderling T. Visser van Hendrik Ido Ambacht op 12 maart 2001 in de leeftijd van 79 jaar;

- het overlijden van oud-diaken B. Trouw van Nieuw-Beijerland op 20 december 2000 in de leeftijd van 73 jaar;

- het 25-jarig ambtsjubileum van diaken L. Dam te Nieuw-Beijerland op 25 februari 2001;

- het 35-jarig ambtsjubileum van ouderling S. van Steensel te Goudswaard op 1 maart 2001 waarvan 1 jaar als diaken en 34 jaar als ouderling. Tevens is hij koninklijk onderscheiden in de orde van Oranje Nassau wegens zijn verdiensten op het terrein van kerk, politiek en onderwijs.

Hierna staat ds. stil bij het voorgelezen Schriftgedeelte namelijk Handelingen 1 : 14: "Deze waren allen eendrachtiglijk in het bidden en smeken, met de vrouwen, en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broederen".

De gemeenten zijn vertegenwoordigd door 4 predikanten en 16 ouderlingen. Het

gende classisvergadering bijeen te roepen. Hiervoor wordt de datum van 29 september 2001 gereserveerd. Aanvang 9.30 uur. De preses merkt op dat we leven tussen Hemelvaart en Pinksteren. In Jeruzalem bad men om de werking van de Heilige Geest. Die Geest hebben we allemaal nodig, ook voor ons ambt. Christus staat in voor Zijn Kerk. Het welbehagen des Vaders zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. Nodig is het gebed om de komst van de Heilige Geest. Dan zal er een reuk van Christus van ons uitgaan. Hij

schenke ons dat allen in ons persoonlijk en ambtelijk leven.

Met deze woorden besluit de preses de vergadering nadat hij de koster en zijn vrouw heeft bedankt voor de goede zorgen en Ridderkerk voor de gastvrijheid. Hierna eindigt ouderling J. de Weerd van de roepende kerk deze vergadering met gebed, die vooraf laat zingen Psalm 89 vers 7.

De scriba van de Classis Ridderkerk, A.L.M. van Hoepen.

welkom op deze avond. Kom kennis maken met de Zeeuwse Studentekring!

Voor meer informatie kun je terecht bij de studentenassistent, Hans Jacobse (0118-468366) of één van de mentoren: dr. C.P. Polderman (0118-639879) of drs. L.C. van der Kolk (0113-344388).

Om de avonden in je agenda te kunnen reserveren geven we kringavonden voor het hele seizoen alvast op: 27 september, 26 oktober, 22 november, 20 december, 17 januari, 21 februari, 21 maart, 18 april, 16 mei en 13 juni.

HELPEDE HANDEN NAJAARSBIJENKOMST CONTACTGROEP 'SCHISIS'

De contactgroep 'Schisis' houdt op D.V. 29 september haar najaarsbijeenkomst. Wij nodigen u uit voor deze bijeenkomst, waar mw. dr. H.F.N. de Veye een inleiding hoopt te houden over: Begeleiding ouders en kinderen vanuit een Schisisteam. De bijeenkomst wordt gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente, Oudelandseweg 50 in Woerden. Aanvang 10.00 uur. Crèche aanwezig. Voor informatie en opgave (i.v.m. broodmaaltijd) Helpende Handen 0348 - 48 99 70.

NAJAARSLEDENVERGADERING HELPEDE HANDEN

Helpende Handen, Vereniging Gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten, belegt D.V. zaterdag 6 oktober haar najaarsledenvergadering.

De bijeenkomst wordt gehouden in de Gomarisschool te Gorinchem, ontvangst 9.45 uur. De aanvang van de vergadering is 10.15 uur en deze duurt tot 15.00 uur.

Het thema van deze vergadering is: "Vrijwilligerswerk, ook van en voor u!" Van harte wekken we de leden van onze gemeenten op deze bijeenkomst bij te wonen. Het werk van vrijwilligers is op veel terreinen onmisbaar. Daarom is samen nadenken over dit onderwerp van groot belang.

Leden van helpende Handen ontvangen voor deze bijeenkomst een persoonlijke uitnodiging via de 'Nieuwsbrief', maar ook andere belangstellenden kunnen zich aanmelden bij het Landelijk Bureau, tel. (0348) 48 99 70.

NIEUWE SSSNR WINTERCURSUS

Sinds enkele jaren verzorgt de Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) cursussen met als doel de kennis over de Nadere Reformatie te verbreiden en te verdiepen. Daarvoor bleek de afgelopen jaren een groeiende belangstelling te bestaan. De laatste cursus telde 170 deelnemers.

De nieuwe wintercursus draagt de titel: 'Voetianen en Coccejanen in de Nadere Reformatie'. Daarin staan drie theologen uit de voetiaanse traditie en drie uit de coccejaanse traditie centraal. Allen leefden ze op de grens van de zeventiende en achttiende eeuw. Gedurende zes zaterdagochtenden zullen deskundige inleiders de lezingen verzorgen. Aan de orde komen:

BERICHTEN

VERTEK DS. C. SONNEVELT

Op D.V. dinsdag 25 september houdt ds. C. Sonneveld voor een periode van 9 maanden naar Israël te vertrekken om daar namens het Deputaatschap voor Israël werk te gaan doen. Voor de predikant en zijn gezin en voor ons deputaatschap is dit een belangrijk moment. Maar ook voor het geheel van onze gemeenten. Immers: niet eerder is iemand uit ons midden uitgegaan om het evangelie van vrije genade te prediken en te onderwijzen aan de beminden om der vaders wil. De Heere heeft ons, zo mogen wij geloven, open deuren in Israël gegeven om het Woord te brengen. We zijn dankbaar dat de gemeente van Veenendaal haar herder en leraar hiervoor tijdelijk wil afstaan.

Wij vragen om uw meelevens en gebed, ook in dit werk is immers alles gelegen aan 's Heeren zegen. Wij hopen dat het werk in Israël een plaats mag krijgen in het gebed zowel in de binnenkamer als tijdens de eredienst. We weten dat in verschillende gemeenten dat al het geval mag zijn.

De tijdelijke uitzending van ds. Sonneveld vindt plaats in een tijd met veel spanning en dreiging. Het is waar dat Israël tijdens haar 53-jarig bestaan voortdurend het doelwit is geweest van terreur. Maar, zoals we allen weten, is dit met name sinds het begin van de Al Aqsa intifada in oktober 2000 sterk toegenomen. Ook de schokkende gebeurtenissen in de Verenigde Staten worden in relatie gebracht met de spanningen in het Midden-Oosten. Het deputaatschap is echter van mening, daarin geadviseerd door de contacten in Israël, dat het doorgaan van de uitzending niet onverantwoord is. Er wordt uitgezien naar zijn komst, onder meer in verband met de bijdrage die hij hoopt te geven aan de opleiding van voorgangers en ambtsdragers binnen de Messiasbelijdende gemeenten. Wel bepalen de omstandigheden ons erbij hoezeer wij dagelijks Gods bescherming van node hebben, zeker in Israël. Wij hopen daarom dat met name in de zondag voor het vertrek er gebed in de gemeenten voor

ds. Sonneveld en het werk mag zijn.

De Heere zegene het werk dat onze broeder nu mag aanvangen zodat er te Zijner tijd een permanente vertegenwoordiger vanuit onze gemeenten in Israël gestationeerd mag worden. Bovenal stelle Hij het werk tot een eeuwige zegen van velen onder Israël. Ook voor hen is er maar één weg tot zaligheid zoals Paulus dat schrijft in Romeinen 1 : 16: 'Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft, eerst de Jood en ook de Griek'.

Namens het Deputaatschap voor Israël,
Ds. C.J. Meeuse, voorzitter,
Ds. C. Neele, 2e secretaris.

DISTRICT GOUDA +16

Op D.V. zaterdag 22 september a.s. hopen we als District Gouda (+16) het seizoen te beginnen met een appèlavond. Op deze avond hoopt ds. G. Clements te spreken over: "Zijt vurig van geest", n.a.v. Rom. 12 : 11. De avond wordt gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Berkenwoude, Beatrixstraat 3 en begint om 19.45 uur. Iedereen is van harte welkom!

DE ZEEUWSE STUDENTENKRING

Nu het studieseizoen weer is begonnen willen wij alle Zeeuwse studenten ook weer van harte uitnodigen om de Zeeuwse Studentekring, uitgaande van het Deputaatschap voor Studerenden van de Gereformeerde Gemeenten, te bezoeken. De eerste avond houden wij op D.V. donderdag 27 september. Vanaf 17.00 uur ben je welkom in het gebouw van het Hoornbeekcollege aan de Van Dusseldorffstraat in Goes. We hopen om 17.30 uur gezamenlijk de oosterse maaltijd te gebruiken, waarna de kringavond om 19.45 uur start. Eén van de mentoren, dr. C.P. Polderman houdt een inleiding over, 'Christen zijn op een hoge school'. We heten jullie allen, maar in het bijzonder de nieuwe eerstejaars studenten van harte

Johannes à Marck, Jacobus Fruytier, Hermanus Witsius, Johannes d' Outrein, Hendricus Groenewegen en Friedrich Adolph Lampe. Hoewel de kerkhistorische invalshoek onmiskenbaar is, gaat de uitwerking een stap verder. De rode draad die door alle bijdragen loopt is de vraag wat de betrokken persoon ons vandaag nog te zeggen heeft.

Evenals bij de vorige wintercursussen ontvingen de deelnemers een syllabus. De totale kosten bedragen f 195,—. Dit bedrag is inclusief cursusmap, syllabus, koffie en lunch.

Tot 20 oktober a.s. kunnen geïnteresseerden zich aanmelden. De cursus start op 17 november en vindt plaats in Veenendaal. Een cursusfolder is te verkrijgen bij de cursusleider, dr. R. Bisschop, tel. 0318 - 52 26 91.

GESPREEKSGROEP VERZORGENDE BEROEPEN

Op D.V. dinsdag 2 oktober 2001 is er een avond voor werkers in de gezondheidszorg. Mevrouw Wijland (SPV-er bij Eleos) hoopt een lezing te verzorgen over: "Familieleden nodig of overbodig?". De avond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de conversatiezaal van het Bronovoziekenhuis aan de Bronovolaan 5 in Den Haag. Voor info: 070 - 427 34 49.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND BOSKOOP

Op D.V. zaterdag 29 september 2001 om 19.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Mendelweg 20 te Boskoop. Opening: ouderling J. Bloemendaal. Met medewerking van: 'Bethelkoor', gemengd koor uit Moordrecht; 'Jubilate Deo', gemengd koor uit Leiderdorp; 'Ichtuskoor', gemengd koor uit Boskoop. Collecte: ten bate van de Bijbelverspreiding. Boekentafel aanwezig. Sluiting: dhr. J.C. Heijboer van de deputaatschap Bijbelverspreiding. Iedereen is van harte welkom. Deze avond wordt georganiseerd door de Ring West Nederland.

JAARVERGADERING VOGG

Op D.V. zaterdag 29 september 2001 hoopt de Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten haar 51^e jaarvergadering te houden. Het wordt een bijzondere bijeenkomst. In de ochtendvergadering zal afscheid worden genomen van de heer P.J. Wols die de VOGG 40 jaar in het hoofdbestuur en diverse andere functies heeft gediend.

Tijdens de ochtendbijeenkomst zal Prof. dr. Ewald Kooiman een lezing verzorgen met als thema: 'Hollandse Romantiek in de 19^e Eeuw'.

De vergadering vangt aan om 10.00 uur (ontvangst met koffie vanaf 9.30) in Hogeschool de Driestar te Gouda.

Tijdens het middagprogramma zal Ewald Kooiman zijn lezing muzikaal toelichten op het fraaie Moreau-orgel van de Grote of St. Janskerk te Gouda. Tijdens deze bijeenkomst zal ook de dubbel-cd van de VOGG

worden gepresenteerd (aanvang 14.00 uur). Belangstellenden zijn hartelijk welkom. Deelname aan deze dag is geheel gratis. Tevens is de dubbel-cd verkrijgbaar tegen een gereduceerd tarief van f 35,—.

ROOSTER VAN BIJeenKOMSTEN JBGG +16 NOORD-OOST

D.V. zaterdag 29 september 2001 Appelavond te Emmeloord, spreker ds. W. Harinck. Onderwerp: Hoop of wanhoop?

D.V. zaterdag 24 november 2001 Districts-bijeenkomst Zwolle, spreker dhr. B.S. van Groningen. Onderwerp: Is twijfel zonde?

D.V. zaterdag 2 februari 2002 Districts-bijeenkomst te Oudemirdum, spreker: Ev. Van de Breevaart. Onderwerp: Jij, een lichtend licht?

D.V. dinsdag 12 maart 2002 Huis-houdelijke vergadering te Kampen.

D.V. zaterdag 27 april 2002 Districts-middag en avond te Groningen, spreker dhr. M. ten Brinke. Onderwerp: Leef jij alleen voor jezelf? Over gemeente-zijn.

VERKOPING ACTIVITEITEN- CENTRUM DE WERKPLEKKE

Op D.V. zaterdag 29 september 2001 wordt er een verkoping gehouden op ons Activiteitscentrum de Werkplekke, Biezelingsestraat 63 te Kapelle, van 11.00 tot 15.00 uur. Iedereen is van harte welkom, graag tot ziens!

0800-0222334

uisterlijn

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand?..?

Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

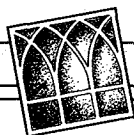
U kunt ons bellen:

- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

Het Rustpunt biedt opvang aan mensen die vanwege psychosociale problemen tijdelijk onderdak behoeven. De opvang van de gasten wordt vorm gegeven door een professionele woonbegeleider, bijgestaan door vrijwilligers. Als regel geldt een verblijfsduur van maximaal zes weken.

Voor informatie kunt u bellen naar OnderDak: 078-6849077 (kantooruren). **Voor spoedgevallen is het Rustpunt dag en nacht bereikbaar onder nummer 06 22272697.**

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 23 SEPTEMBER 2001

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur leedienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leedienst; Almelo 15.00 uur ds. Schreuder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur (afscheidsdienst) ds. v/d Net; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leedienst; Berkenwoude 19.15 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leedienst; Breda 15.00 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. F. Harinck; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur leedienst; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leedienst; Emmeloord 14.30 uur ds. L. Blok; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur dhr. G. Pater; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leedienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leedienst; Gorinchem 10.00 en 15.30 uur ds. van Gelder; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. de Wit; 's-Gravenhage 10.00 en

16.30 uur ds. Gunst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leedienst; Groningen 9.45 en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Hoogvliet 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. B. v/d Heiden; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leedienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Klaaswaal 8.30 uur leedienst en 15.00 uur dhr. Verschuure (Ned. Herv. Kerk); Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 14.30 uur (H.D.) ds. Moens; Krabbendijke 14.00 uur ds. Schipper; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lelystad 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Lemmer 19.00 uur ds. Kleppe; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Mijnders; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 18.30 uur ds. Zippro; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. de Wit; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. W. Harinck; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur leedienst; Oostkapelle 9.30 uur leedienst en 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden;

Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Opperdoes 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. van Dijk; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Kleppe; Poederooyen 14.30 uur ds. Verweij; Poortugaal 9.30 en 18.00 uur dhr. Verschuure; Rhenen 16.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Golverdingen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuid 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 15.30 uur dhr. Hoogerland; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Scheveningen 16.00 uur ds. Zippro; Sint Annaland 14.30 uur (H.D.) ds. de Jongste; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 18.30 uur dhr. Hoogerland; Sprang Capelle 15.00 uur ds. J. de Pater; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 14.00 en 19.30 uur ds. van Krimpen (in de Jachin Boazkerk); Veen 18.00 uur ds. van Gelder; Veenendaal 9.30 en 18.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Baan; Vlissingen 18.30 uur ds. Neele; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 19.00 uur ds. Veenendaal; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur dhr. van Boven; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Vermeij;

DINSDAG 25 SEPTEMBER 2001

Brakel 19.30 uur ds. Mouw; Breda 19.30 uur ds. Neele; Enter 19.30 uur ds. W. Harinck; Poederooyen 19.30 uur ds. van Dieren; Puttershoek 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. van Gelder; Scheveningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 19.30 uur ds. Baan; Zaandam 19.30 uur ds. Kattenberg.

WOENSDAG 26 SEPTEMBER 2001

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. van Ekeveld; Beekbergen 19.30 uur ds. Melis; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Schipper; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Mondria; Gorinchem 19.30 uur ds. W. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Meeuse; Klaaswaal 19.30 uur dhr. G. Pater; Leerdam 19.30 uur ds. B. v/d Heiden;

Meeuwen 19.30 uur ds. Verweij; Naaldwijk 19.45 uur dhr. Hoogerland; Opheusden 19.30 uur ds. M. Karens; Opperdoes 19.30 uur ds. Visscher; Poortugaal 19.30 uur ds. van Krimpen; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder; Sint Philipsland 19.30 uur ds. C. Harinck; Spijkenisse 19.45 uur dhr. Verschuure; Stolwijk 19.30 uur ds. van Aalst; Uddel 14.00 uur ds. Mouw (huw. bev.); Veenendaal 19.30 uur ds. Silfhout; Zwolle 19.30 uur ds. Beens.

DONDERDAG 27 SEPTEMBER 2001

Barneveld 19.30 uur ds. Moerkerken (zendingsdienst); Enkhuizen 19.30 uur ds. L. Blok; Goudswaard 19.30 uur ds. J. de Pater; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Vermeij; Kampen 19.30 uur ds. Schreuder; Krabbendijke 19.30 uur ds. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schot; Nieuwerkerk ZLD 19.30 uur ds. van Ekeveld; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Schipper; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Mondria; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Tanis; Sint Annaland 19.30 uur ds. Bac; Soest 14.30 uur ds. Visscher (huw. bev.); Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Moens; Zwijndrecht 19.30 uur ds. van Gelder.

VRIJDAG 28 SEPTEMBER 2001

Den Helder 19.15 uur ds. van Dijk.

ZATERDAG 29 SEPTEMBER 2001

Beekbergen 15.00 uur ds. Schreuder (aan-

gepaste kerkdienst); Oud Beijerland 15.00 uur ds. de Wit (dovendienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist L. Versteeg; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist G. Baan; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. v.d. Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

ADVERTENTIES

*HEERE, neig Uw oor, verhoor mij;
want ik ben ellendig en nooddrufig.
Psalm 86 : 1.*

Diep getroffen, geven wij U kennis dat de Heere op Zijn tijd, voor ons onverwacht, uit ons midden heeft weggenomen mijn innig geliefde vrouw, onze lieve zorgzame moeder en oma

ANNA PIETERNELLA VAN OOST - VAN DER WIEL

op de leeftijd van 73 jaar.

H. van Oost

H. Vink - van Oost
J.G. Vink

E. van den Heuvel - van Oost

E. Peeman - van Oost
J. K. Peeman

H.P. van Oost
J.P.J. van Oost - Hovestadt

M. Wesselink - van Oost
J.P. Wesselink

M.B.C. van Oost

G.J. van Oost

K.A. van Oost
N.A. van Oost - Vink

G. van Spelden - van Oost
W. van Spelden

A. van Oost
A.W. van Oost - van Berchum

A.P. van de Wiel - van Oost
W. van der Wiel

P.A. Verheij - van Oost
L. Verheij

Klein- en achterkleinkinderen

4251 AJ Werkendam, 14 september 2001
Plein 22

De begrafenis heeft woensdag 19 september j.l. plaats gehad op de Gemeentelijke Begraafplaats aan de Borcharenweg te Werkendam.

Welke alleenstaande vrouw of weduwe wil ons helpen bij de verzorging van onze moeder 3 á 4 dagen per week. Goede beloning. Voor meer informatie bellen naar Corrie Mouthaan. Tel. 078 - 616 68 75 of 681 74 60.

Geluid zoals het hoort!

Advies en aanleg geluidsinstallaties voor (kerk) zalen bejaarden-/verzorgingshuizen

Van Gelder Elektronica

Carry van Bruggenstraat 33
9422 KM SMILDE Tel: 0592 415 509
vge@vangelderelektronica.nl
www.vangelderelektronica.nl

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer. **Pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687.

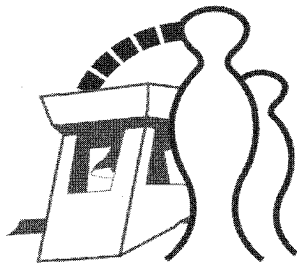
CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel. 001-519-863-2574.

Van Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Vereniging tot het verstrekken van christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden

Onder de vereniging res-
sorteren twee scholen.

De Eben-Haëzerschool
wordt bezocht door onge-
veer 430 leerlingen.

De Rehobothschool wordt
bezocht door ongeveer 380
leerlingen. Vier nieuwe
lokalen zijn in aanbouw.

Een vrijblijvend bezoek
aan de school behoort
uiteeraard tot de mogelijk-
heden.

Sollicitanten dienen bij
voorkeur kerkelijk verbon-
den te zijn aan de (Oud)
Gereformeerde Gemeenten
(in Nederland).

Het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden roept sollicitanten op voor de functies van:

A) Groepsleerkrachten

Het betreffen vacatures m.i.v. het schooljaar 2002-2003 op de beide scholen. Alle groepen zijn bespreekbaar.

B) Conciërge / onderhoudsman

De functie wordt grotendeels vervuld op de Eben-Haëzerschool en voor twee dagdelen op de Rehobothschool. Een functieomschrijving wordt op verzoek toege-
stuurd. De vacature ontstaat per 1 januari 2002.

C) Interieurverzorg(st)ers

De vacatures ontstaan op de Eben-Haëzerschool. Datum indiensttreding, aantal uren en werktijden worden in overleg bepaald.

Inlichtingen worden graag verstrekt door de locatie-directeuren: voor de Eben-Haëzerschool, de heer O.J. Dekker, tel: (0488)441457 of (0488)484421 (privé) en voor de Rehobothschool, de heer H. Hille, tel. (0488)443009 of (0488)442815 (privé).

Sollicitaties dienen vóór 6 oktober 2001 te worden gezonden aan de secretaris van het schoolbestuur, p/a Postbus 38, 4043 ZG Opheusden.

STICHTING HET BRAAMBOS

Verschenen:
Nagelaten Brokken deel III
 f 19,95 ISBN 907645003X. Verkrijgbaar bij de boekhandel of de stichting.

De stichting heeft ten doel om nog nooit eerder verschenen werken van Engelse 'Strict Baptists', met name van J.C. Philpot, uit te geven. T/F.: 078-6933783.

KOSTER
 Begravenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Koolwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenaan 30
 3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

NIEUW VERSCHENEN
 "Laat Zang en Spel, een boek met "portretten" van bekende christelijke musici, geschreven door Adriaan van Belzen. In dit boek maakt u nader kennis met 20 musici, o.a. K. Bogerd, B. Elbertsen, W. v. Galen, P. Heykoop, A. Kortleven, H. v. Maelsaek, N. v. Middelkoop, D. Out, G. Veldman, P. Wildeman e.a. In uitgebreide gesprekken komt een diversiteit aan onderwerpen aan bod, o.m. muzikale loopbaan, beleving van de muziek en visies op muziekethiek, de functie van muziek in kerk en maatschappij en andere sociale en culturele aspecten die verband houden met muziek. Het boek is verkrijgbaar voor de speciale prijs van f 35,- (incl. verzendkosten). Bestellen: A. v. Belzen, Fluitersstraat 13i, 3901 DH Veenendaal. Tel. 0318 - 50 22 95, b.g.g. 0342 - 42 10 31 of 41 32 20.

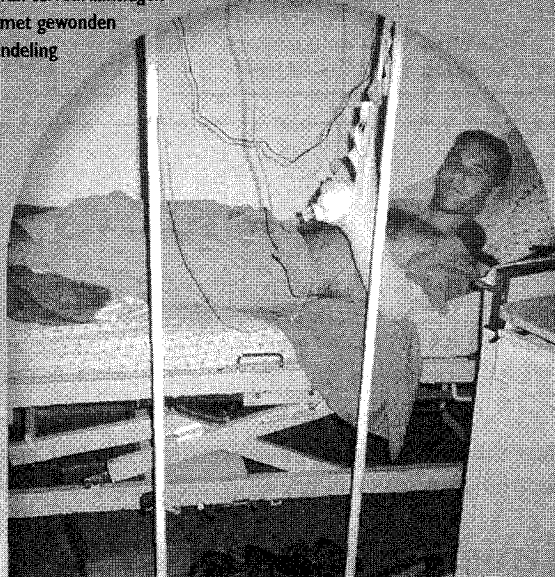
Noodhulp Israël

Bijna dagelijks vallen er slachtoffers van terreuraanslagen in Israël. De ziekenhuizen liggen vol met gewonden die voor kortere of langere tijd behandeling nodig hebben.

Velen van hen zijn voor het leven verminkt. Zij hebben jarenlange verzorging en revalidatie nodig.

Laten we hen niet vergeten. Het deputaatschap geeft via haar kanalen financiële noodhulp aan ziekenhuizen en inrichtingen.

Help ons noodhulp te geven. Maak uw gift over onder vermelding van "noodhulp"

Maak uw gift over op giro **338952** of bank **461863723**

Deputaatschap voor Israël

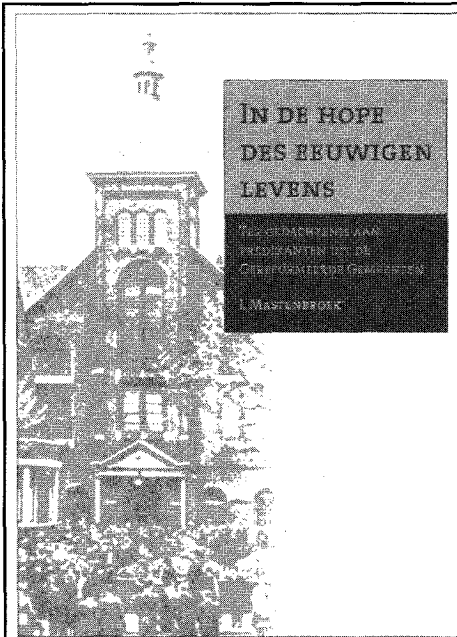
Postbus 400, 3440 AK Woerden, tel. (0348) 489 929

begravenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam en omstreken.
 Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
 Geen crematies.
 Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
 Tel. 010 - 460 05 09
 Fax 010 - 435 79 12

Nog even uitwaaien en genieten van de herfsttinten van AMELAND of TERSCHELING? T.h. keurige stacars, nog vrij t/m 19/11 ± 1/2 prijs (20-27/10 bezet) fam. v/d Sluis, 0512 - 51 60 96. V.a. 1/10 kunt u reserveren voor 2002.

In de hope des eeuwigen levens

Ter gedachtenis aan predikanten uit de Gereformeerde Gemeenten

Vanaf de eerste jaren hebben predikanten in de jaarboekjes van de Gereformeerde Gemeenten hun overleden ambtsbroeders herdacht met een "in memoriam". Deze stukjes vormen op geheel eigen wijze een ontroerende geschiedschrijving van het genoemde kerkverband en zijn voorgangers.

Samen met een keur aan overdenkingen en fotomateriaal vormen deze levensschetsen een min of meer compleet overzicht van allen die de Gereformeerde Gemeenten gediend hebben.

Het geheel wordt geredigeerd en ingeleid door J. Mastenbroek. Een uniek aandenken aan de voorgangers van de Gereformeerde Gemeenten! Met veel foto's en persoonlijke herinneringen.

Verschijnt DV november 2001

Gebonden, circa 800 pagina's, circa f 125,00

Verzekeer u van een exemplaar en reserveer nu!

Slaak 4 -14 Rotterdam

Postbus 4209 3006 AE

tel 010 - 411 16 07

fax 010 - 413 66 82

Lindenberg
 BOEKEN & MUZIEK B.V.